

Nr 195.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1945 kl. 3 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändring i avseende å löneställning och antal beträffande vissa ordinarie befattningar vid kommunikationsverken m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(4:e avd.)

I propositionen nr 206 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 2 mars 1945, gjort framställning angående förändring i avseende å löneställning och antal beträffande vissa ordinarie befattningar vid kommunikationsverken m. m.

I samband härmed har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr R. Wagnsson (I: 132) och den andra inom andra kammaren av herr P. Hj. Fagerholm (II: 200), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i det för statens järnvägar gällande avlöningsreglementet med därvid fogad tjänsteförteckning, att kontorist uppflyttas från lönegraden A 8 till lönegraden A 9,

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr K. A. Johanson (I: 316) och den andra inom andra kammaren av herr A. Sundberg (II: 494), i vilka hemställts, att riksdagen, med bifall till vad departementschefen i övrigt i proposition nr 206 föreslagit beträffande befattningar för den åkande tjänsten å smalspårslinjerna, måtte besluta, att å den smalspåriga bandelen Karlskrona—Kristianstad samt å sådana i fortsättningen övertagna linjer, som enligt av personalsakkunniga anvisade normer kunna komma att hänföras till s. k. trafikstarka smalspårslinjer, befattningarna lokförare och lokeldare skola hänföras till samma lönegrader, som gälla för motsvarande befattningar vid normalspårslinjerna,

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr R. Wagnsson (I: 329) och den andra inom andra kammaren av herr E. Håstad (II: 527), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta om uppflyttning vid telegrafverket av två ingenjörer å driftsbyrån från lönegraden A 20 till lönegraden A 26,

dels ock en inom andra kammaren av herrar F. Kyling och T. Henriksson väckt motion (II: 536), vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 206 ville besluta, att vid telegrafverket två ingenjörer å vardera av tekniska byråns stations- och transmissionsavdelningar

uppflyttas från lönegraden A 20 till lönegraden A 22 samt att i lönegraden A 15 vid telegrafverket tjänstebenämningen ritare utbytes mot ingenjörssistent.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina förslag, får utskottet hänvisa till motionerna I: 132, 316 och 329 samt II: 536.

Över motionerna I: 132 och II: 200 ha *allmänna lönenämnden och järnvägsstyrelsen*, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, avgivit utlåtanden, vilka såsom bilagor finnas fogade härvid (*Bilaga A och B*).

I förevarande proposition har departementschefen inledningsvis redogjort för en av trafiktjänstemännens riksförbund väckt fråga om provisorisk omklassificering av trafikanstalterna vid post- och telegrafverken samt statens järnvägar. Departementschefen har därvid uttalat, att verksstyrelserna borde anbefallas att verkställa undersökning rörande de förändringar av bestående klassindelning, som kunde befinnas påkallade, samt att i sina nästkommande personaläskanden framlägga av undersökningen föranledda förslag till ändrad indelning. Innan ärendet slutligt anmälades för Kungl. Maj:t, borde riksdagen beredas tillfälle att taga del av vad som förekommit.

Propositionen innefattar i övrigt i huvudsak följande förslag.

I fråga om postverket föreslås beträffande *personalförteckningen* införande av 7 befattningar såsom postdirektör i lönegraden C 6 och uteslutning av 7 befattningar såsom postdirektör i lönegraden A 29, ökning av antalet förste intendent (A 27) från 1 till 2, ökning av antalet förste byråsekreterare i lönegraden A 24 från 8 till 10, ökning av antalet intendent i lönegraden A 24 från 1 till 2, ökning av antalet förste kontrollörer (A 22) från 15 till 16, minskning av antalet aktuarier (A 21) från 5 till 4 samt minskning av antalet byråsekreterare (A 21) från 11 till 10.

Beträffande *tjänsteförteckningen* skulle befattningen postdirektör införas i lönegraden C 6 och uteslutas i lönegraden A 29.

Vad angår telegrafverket skulle beträffande *personalförteckningen* vidtagas följande förändringar, nämligen införande av 2 befattningar såsom avdelningsdirektör i lönegraden C 6, minskning av antalet byrådirektörer (A 28) från 8 till 7, minskning av antalet förste byråingenjörer (A 27) från 7 till 6, ökning av antalet byråingenjörer (A 26) från 18 till 20, ökning av antalet förste byråsekreterare i lönegraden A 26 från 2 till 3, ökning av antalet linjeingenjörer (A 26) från 10 till 12, ökning av antalet radioingenjörer (A 26) från 6 till 7, ökning av antalet sektionsingenjörer (A 26) från 10 till 11, ökning av antalet telegrafkommissarier av klass 1 A (A 26) från 12 till 13, minskning av antalet förste byråsekreterare i lönegraden A 24 från 15 till 14, ökning av antalet ingenjörer i lönegraden A 24 från 3 till 4, ökning av antalet telegrafkommissarier av klass 1 B (A 24) från 24 till 25, ökning av antalet förste kontrollörer (A 22) från 16 till 21 samt ökning av antalet ingenjörer i lönegraden A 22 från 12 till 15.

I *tjänsteförteckningen* skulle avdelningsdirektör införas i lönegraden C 6.

I fråga om statens järnvägar föreslås beträffande *personalförteck-*

ningen följande förändringar, nämligen från och med den 1 juli 1945 ökning av antalet byrådirektörer (A 28) från 4 till 5, ökning av antalet förste baningenjörer (A 27) från 16 till 24, ökning av antalet förste byråingenjörer (A 27) från 14 till 15, ökning av antalet förste maskiningenjörer (A 27) från 10 till 17, ökning av antalet förste trafikinspektörer (A 27) från 19 till 26, minskning av antalet baningenjörer (A 26) från 19 till 12, minskning av antalet byråingenjörer (A 26) från 17 till 16, minskning av antalet maskiningenjörer (A 26) från 9 till 4, ökning av antalet telegrafingenjörer (A 26) från 5 till 6, minskning av antalet trafikinspektörer (A 26) från 12 till 7, ökning av antalet verkstadsingenjörer (A 26) från 4 till 5, ökning av antalet överinspektorer (A 26) från 5 till 7, minskning av antalet stationsinspektorer av klass 1 A (A 25) från 16 till 13, ökning av antalet förste byråsekreterare i lönegraden A 24 från 10 till 14, ökning av antalet ingenjörer i lönegraden A 24 från 16 till 17, ökning av antalet stationsinspektorer av klass 1 B (A 24) från 27 till 28, ökning av antalet ingenjörer i lönegraden A 22 från 49 till 53, ökning av antalet stationsinspektorer av klass 2 (A 22) från 28 till 32, ökning av antalet aktuarier (A 21) från 4 till 5, ökning av antalet byråassistenter (A 21) från 31 till 32 och ökning av antalet kontrollörer (A 21) från 11 till 13. Därjämte borde följande förändringar vidtagas från och med den 1 januari 1946, nämligen ökning av antalet baningenjörer (A 26) från 12 till 13, ökning av antalet trafikinspektörer (A 26) från 7 till 8, ökning av antalet stationsinspektorer av klass 1 B (A 24) från 28 till 29, ökning av antalet stationsinspektorer av klass 2 (A 22) från 32 till 33 och ökning av antalet byråassistenter (A 21) från 32 till 33.

I *tjänsteförteckningen* skulle från och med den 1 juli 1945 införas förste banmästare i lönegraden A 14 samt motorvagnsförare och rälsbussförare i lönegraden A 7.

Vad slutligen angår statens vattenfallsverk föreslås följande ändring i *personalförteckningen*, nämligen minskning av antalet kraftverksdirektörer i lönegraden C 9 från 3 till 2, införande av 4 driftchefer i lönegraden C 6, ökning av antalet byrådirektörer (A 28) från 1 till 2, uteslutning av 4 driftchefer i lönegraden A 28, ökning av antalet förste byråingenjörer (A 27) från 12 till 15, ökning av antalet förste driftsingenjörer (A 27) från 3 till 4, minskning av antalet byråingenjörer (A 26) från 12 till 9, minskning av antalet driftsingenjörer (A 26) från 3 till 2, införande av 1 förrådsintendent i lönegraden A 24, ökning av antalet förste byråsekreterare i lönegraden A 24 från 2 till 3, ökning av antalet ingenjörer i lönegraden A 22 från 3 till 4 samt uteslutning av 1 förrådsförvaltare och 1 kanalinspektör i lönegraden A 21.

I *tjänsteförteckningen* skulle införas driftchef i lönegraden C 6 och förrådsintendent i lönegraden A 24 ävensom uteslutas driftchef i lönegraden A 28 samt förrådsförvaltare och kanalinspektör i lönegraden A 21.

Vad departementschefen inledningsvis anfört rörande provisorisk omklassificering av trafikanstalterna vid post- och telegrafverken samt statens järn-

Utskottet.

vägar föranleder icke någon erinran från utskottets sida. Utskottet har ej heller funnit anledning till erinran mot de förslag, som i propositionen framlagts rörande förändring i löneställning och antal beträffande vissa ordinarie befattningar vid kommunikationsverken, eller mot vad i propositionen i övrigt anförts.

I motionerna I: 132 och II: 200 har upptagits ett vid skilda tillfällen avhandlat spörsmål, nämligen införandet av tjänstebenenämningen kontorist i lönegraden A 9 vid statens järnvägar. I anslutning till vad allmänna lönenämnden i sitt utlåtande över motionerna framhållit, anser utskottet tillräckliga skäl icke föreligga för att frågan om kontoristbefattningarnas lönegradsplacering vid statens järnvägar *nu* upptages till särskild prövning. Under hänvisning till lönenämndens uttalande rörande lämpligheten av att förevarande spörsmål blir föremål för prövning i ett vidare sammanhang, får utskottet avstyrka ifrågavarande motioner.

Såsom i motionerna I: 316 och II: 494 anföres, har majoriteten av personalsakkunniga vid statens järnvägar i sitt betänkande angående förhållandet mellan arbetsuppgifter och löneställning vid statens järnvägars smalspåriga bandelar (SOU 1944: 58) uttalat sig för samma löneställning för lokpersonalen vid smalspårsbanorna, vare sig denna personals tjänstgöring är förlagd till trafikstarka eller trafiksvaga smalspårslinjer. Däremot ha de sakkunniga förordat, att personalen i åkande tjänst i övrigt å trafikstarka smalspårslinjer i lönehänseende likställes med motsvarande befattningshavare vid normalspårsbanorna. Departementschefens uppfattning härutinnan framgår icke av propositionen, då ett beslut i enlighet med det motionsvis framförda yrkandet icke i och för sig kräver riksdagens medverkan. Då emellertid personalsakkunniga till stöd för sin ståndpunkt åberopat, att riksdagen år 1940 godkänt av Kungl. Maj:t då framlagt förslag om placering av lokförare och lokeldare vid smalspårsbanorna två lönegrader lägre än motsvarande befattningshavare vid normalspårsbanorna, torde ett uttalande från riksdagens sida vara påkallat.

Utskottet vill därvid erinra, att frågan om differentiering av smalspårsbanorna å trafikstarka och trafiksvaga banor icke var aktuell vid tidpunkten för 1940 års beslut. Nämda beslut kan därför enligt utskottets mening icke lägga hinder i vägen för en högre placering av lokpersonalen å de trafikstarka smalspårsbanorna än å de trafiksvaga. Sedan det numera befunnits lämpligt att placera annan åkande personal än lokpersonal å trafikstarka smalspårsbanor i samma löneställning som motsvarande befattningshavare vid normalspårsbanorna, synes utskottet samma förmån böra tillkomma lokpersonalen å de trafikstarka smalspårslinjerna. Då utskottet utgår från att Kungl. Maj:t vid bedömandet av ifrågavarande spörsmål beaktar vad utskottet uttalat, torde motionerna I: 316 och II: 494 få anses besvarade med vad utskottet här anført.

Det i motionerna I: 329 och II: 527 framförda förslaget om uppflyttning vid telegrafverket av två ingenjörer från lönegraden A 20 till lönegraden A 26 är till sin innebörd likartat med det i motionen II: 536 framförda förslaget

om uppflyttning vid samma verk av två ingenjörer från lönegraden A 20 till lönegraden A 22. I bägge fallen föreligga av verksstyrelsen framförda och av allmänna lönenämnden tillstyrkta förslag, vilka departementschefen ansett sig icke för närvarande böra förorda. Då emellertid utskottet — vilket bestyrkes av departementschefens uttalande — har anledning antaga, att förevarande spörsmål komma att föreläggas nästa års riksdag och då utskottet icke kan finna ett sådant uppskov innebära allvarligare olägenheter för vare sig verksledningen eller personalen, anser sig utskottet icke böra tillstyrka de motionsvis framförda förslagen.

På skäl, som departementschefen anfört, avstyrker utskottet det i motionen II: 536 framförda förslaget om utbyte vid telegrafverket av tjänstebemäningen ritare i lönegraden A 15 mot ingenjörssassistent.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

I. att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckningar, att gälla tills vidare från och med den 1 juli 1945:

Personalförteckning för postverket.

Tjänstemän å ordinarie stat.

Befattning.	Lönegrad.
1 generaldirektör	C 13
1 överdirektör	C 10
1 postsparbankschef	C 7
7 postdirektörer	C 6
3 byråchefer	A 30
2 byrådirektörer	A 28
1 byrådirektör och ombudsman	A 28
1 förste byråingenjör	A 27
2 förste intendent	A 27
1 kontorschef	A 27
1 förste aktuarie	A 26
7 förste byråsekreterare	A 26
1 intendent	A 26
1 kamrer	A 26
3 överpostmästare	A 26
22 postmästare av klass 1 A	A 25
10 förste byråsekreterare	A 24
1 förste revisor	A 24
1 ingenjör	A 24
2 intendent	A 24
38 postmästare av klass 1 B	A 24
9 överkontrollörer	A 24
16 förste kontrollörer	A 22
58 postmästare av klass 2	A 22

Befattning.	Lönegrad.
4 aktuarier	A 21
10 byråsekreterare	A 21
8 revisorer	A 21

Personalförteckning för telegrafverket.

Tjänstemän å ordinarie stat.

Befattning.	Lönegrad.
1 generaldirektör	C 15
1 överdirektör	C 10
1 överingenjör	C 10
6 distriktschefer	C 8
1 verkstadsdirektör	C 8
1 överingenjör	C 7
2 avdelningsdirektörer	C 6
1 verkstadsöveringenjör	C 5
3 byråchefer	A 30
1 telefondirektör	A 30
2 telegrafdirektörer	A 30
7 byrådirektörer	A 28
2 överinspektörer	A 28
6 förste byråingenjörer	A 27
2 förste byråsekreterare	A 27
17 förste sektionsingenjörer	A 27
1 förste verkstadsingenjör	A 27
20 byråingenjörer	A 26
6 distriktsingenjörer	A 26
3 förste byråsekreterare	A 26
1 förste revisor	A 26
1 kameralintendent	A 26
12 linjeingenjörer	A 26
7 radioingenjörer	A 26
11 sektionsingenjörer	A 26
13 telegrafkommissarier av klass 1 A	A 26
9 trafikinspektörer	A 26
1 verkstadsingenjör	A 26
4 förrådsintendenter	A 24
1 förrådskamrer	A 24
14 förste byråsekreterare	A 24
4 ingenjörer	A 24
1 inköpschef	A 24
25 telegrafkommissarier av klass 1 B	A 24
6 överkontrollörer	A 24
21 förste kontrollörer	A 22

Befattning.	Lönegrad.
15 ingenjörer	A 22
3 radiokommissarier	A 22
20 telegrafkommissarier av klass 2	A 22
3 aktuarier	A 21
6 byråsekreterare	A 21
1 huvudkassör	A 21
5 revisorer	A 21

Personalförteckning för statens järnvägar.

Tjänstemän å ordinarie stat.

Befattning.	Lönegrad.
1 generaldirektör	C 17
1 överdirektör	C 11
6 distriktschefer	C 9
1 förrådsdirektör	C 8
1 verkstadsdirektör	C 8
1 verkstadsöveringenjör	C 6
10 byråchefer	A 30
1 arkitekt	A 28
5 byrådirektörer	A 28
1 ombudsman	A 28
4 överinspektörer	A 28
5 distriktssekreterare	A 27
3 förrådsintendenter.	A 27
24 förste baningenjörer	A 27
15 förste byråingenjörer	A 27
7 förste byråsekreterare	A 27
17 förste maskiningenjörer	A 27
26 förste trafikinspektörer	A 27
4 förste verkstadsingenjörer	A 27
1 lantmätare	A 27
12 baningenjörer	A 26
3 befälhavare å tågfarja	A 26
16 byråingenjörer	A 26
5 elektroingenjörer	A 26
2 förrådsintendenter	A 26
1 förste aktuarie	A 26
5 förste byråsekreterare	A 26
1 förste revisor	A 26
1 intendent	A 26
1 kamrer	A 26
4 maskiningenjörer	A 26
6 signalingenjörer	A 26

Befattning.	Lönegrad
6 telegrafingenjörer	A 26
7 trafikinspektörer	A 26
5 verkstadsingenjörer	A 26
7 överinspektörer	A 26
13 stationsinspektörer av klass 1 A	A 25
1 expeditionsföreståndare	A 24
1 förrådskontrollör	A 24
1 förste aktuarie	A 24
14 förste byråsekreterare	A 24
17 ingenjörer	A 24
28 stationsinspektörer av klass 1 B	A 24
3 överkontrollörer	A 24
8 expeditionsföreståndare	A 22
53 ingenjörer	A 22
32 stationsinspektörer av klass 2	A 22
1 verkstadskamrer	A 22
5 aktuarier	A 21
32 byråassistenter	A 21
27 byråsekreterare	A 21
22 expeditionsföreståndare	A 21
3 förste styrmän av klass 1	A 21
1 huvudkassör	A 21
13 kontrollörer	A 21
4 revisorer	A 21

Personalförteckning för statens vattenfallsverk.

Tjänstemän å ordinarie stat.

Befattning.	Lönegrad.
1 generaldirektör	C 16
1 överdirektör och souschef	C 13
2 kraftverksdirektörer	C 11
2 överingenjörer	C 10
2 kraftverksdirektörer	C 9
1 driftdirektör	C 7
4 driftchefer	C 6
1 förrådsdirektör	C 5
1 kanaldirektör	C 5
3 byråchefer	A 30
1 förste byrådirektör	A 30
2 byrådirektörer	A 28
4 direktörsassistenter vid kraftverk	A 27
7 distriktsingenjörer	A 27
15 förste byråingenjörer	A 27
2 förste byråsekreterare	A 27

Befattning.	Lönegrad.
4 förste driftsingenjörer	A 27
1 jägmästare	A 27
9 byråingenjörer	A 26
1 direktörsassistent vid kanalverk	A 26
2 driftsingenjörer	A 26
3 förste byråsekreterare	A 26
1 förrådsintendent	A 24
3 förste byråsekreterare	A 24
1 förste revisor	A 24
6 ingenjörer	A 24
1 kamrer	A 24
1 lantmätare	A 24
1 förste kontrollör	A 22
4 ingenjörer	A 22
1 kanalinspektör	A 22
5 byråsekreterare	A 21
1 huvudkassör	A 21
7 kontrollörer	A 21
1 revisor	A 21;

b) medgiva, att i personalförteckningen för statens järnvägar må från och med den 1 januari 1946 vidtagas följande ändringar, nämligen ökning av antalet baningenjörer (A 26) från 12 till 13, ökning av antalet trafikinspektörer (A 26) från 7 till 8, ökning av antalet stationsinspektörer av klass 1 B (A 24) från 28 till 29, ökning av antalet stationsinspektörer av klass 2 (A 22) från 32 till 33 samt ökning av antalet byråassistenter (A 21) från 32 till 33;

c) förklara, att befattningarna i lönegraden C 6 såsom postdirektör, avdelningsdirektör vid telegrafverket och driftchef vid statens vattenfallsverk skola tillsättas medelst förordnande på viss tid;

d) förklara, att av riksdagen medgivet tillfälligt lönetillägg av 2 000 kronor för år åt driftchefen vid Västerås kraftverk ej vidare skall utgå;

e) medgiva, att i tjänsteförteckningen må vidtagas av departementschefen i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 2 mars 1945 förordade ändringar;

f) bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de övergångsbestämmelser, som vid genomförande av förberörda förslag må erfordras;

II. att motionerna I: 132 och II: 200, I: 329 och II: 527 samt II: 536 icke må vinna riksdagens bifall;

III. att motionerna I: 316 och II: 494 må anses besvarade med vad utskottet anfört.

Stockholm den 8 juni 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Lindström, Gränebo, Bernhard Nilsson, Karl Andersson, Heiding, Gustaf Karlsson, Gustaf Iwar Anderson, Ekströmer, Johan Eric Ericson, Näsström* och *Albertsson*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Persson* i Tidaholm, *Pettersson* i Dahl, *Staxång, Hall, Wallentheim, Malmborg* i Skövde, fru *Alvén*, herrar *Åkerström, Johansson* i Mysinge och *Birke*.

Bilaga A.

ALLMÄNNA LÖNENÄMNDEN
(KOMMUNIKATIONSVERKEN).

Till riksdagens statsutskott.

Sedan Kungl. Maj:t anbefallt allmänna lönenämnden att till statsutskottet avgiva yttrande över av herrar R. Wagnsson och P. Hj. Fagerholm väckta motioner (I: 132 och II: 200) om ändrad lönegradsplacering för kontorist vid statens järnvägar, får lönenämnden anföra följande.

Motionärerna ha hemställt, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i det för statens järnvägar gällande avlöningsreglementet med därvid fogade tjänsteförteckning, att kontorist uppflyttas från lönegrad A 8 till lönegrad A 9.

Till stöd för sin hemställan ha motionärerna bland annat åberopat ett uttalande av 1942 års statsutskott vid behandlingen av proposition 1942:195 angående revision av tjänsteförteckning m. m. i vad avser statens järnvägar. Med anledning härav vill lönenämnden erinra, att statsutskottet vid nämnda tillfälle hade att behandla ett flertal motioner, vilka avsågo placering i högre lönegrad av olika befattningar vid statens järnvägar. Ett motionsvis framställt yrkande, att befattningen reparatör skulle införas jämväl i lönegraden A 8, föranledde sålunda utskottet, som ej biträdde yrkandet, att förklara, att det ansåg sig kunna förvänta, att frågan ägnades fortsatt uppmärksamhet, varvid det kunde förtjäna ytterligare övervägas, huruvida det ej — med hänsyn till de i stort sett likartade arbetsuppgifter reparatörerna hade vid de kommunikationsverk, där dylika befattningar funnes — kunde vara skäligt att införa befattningen reparatör i 8 lönegraden jämväl vid statens järnvägar. Utskottet fortsatte härefter:

»I olika motioner har påyrkats ändrad lönegradsplacering för kontorister, förste banmästare och banförmän. Utskottet, som finner vissa skäl vara anförda för bifall till dessa yrkanden, har likväl, med hänsyn främst till de omfattande utredningar, som legat till grund för den av Kungl. Maj:t i förevarande hänseenden intagna ståndpunkten, ej ansett sig böra föreslå någon ändring av Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet förutsätter dock, att Kungl. Maj:t ägnar hithörande spörsmål fortsatt uppmärksamhet.»

Med hänsyn till att sålunda av motionärerna åberopat uttalande av statsutskottet kan tagas till utgångspunkt för yrkanden om uppflyttning till högre lönegrad icke blott av kontoristbefattningen utan även av andra befattningar vid statens järnvägar och då vidare kontoristbefattning i 8 lönegraden finnes jämväl vid andra verk än statens järnvägar, kan lönenämnden icke finna tillräckliga skäl föreligga, att med anledning av vad i förevarande motioner anförts frågan om kontoristbefattningens lönegradsplacering vid statens järnvägar upptages till särskild prövning. Denna fråga bör enligt lönenämndens mening behandlas i ett vidare sammanhang.

Stockholm den 27 februari 1945.

ERIK STRIDSBERG.

Nils M. af Malmberg.

KUNGL. JÄRNVÄGSSTYRELSEN.

Till riksdagens statsutskott.

Genom remiss den 16 februari 1945 har Kungl. Maj:t anbefallt järnvägsstyrelsen att till statsutskottet överlämna av utskottet begärt yttrande över två i riksdagen väckta likalydande motioner, I: 132 och II: 200, om ändrad lönegradsplacering för kontorister vid statens järnvägar. Med anledning härav får styrelsen anföra följande.

I förevarande motioner har hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i den vid gällande avlöningsreglemente fogade tjänsteförteckningen vid statens järnvägar, att kontoristbefattningen uppflyttas från lönegrad A 8 till lönegrad A 9.

Styrelsen vill erinra om att i tjänsteförteckningen för statens järnvägar finnes förste kontoristbefattning i 10 lönegraden, vilken befattning icke förekommer inom de verk, där kontoristbefattning i lönegrad A 9 blivit inrättad. Samma är för övrigt förhållandet vid statens vattenfallsverk.

I vid statens järnvägar gällande föreskrifter rörande normer för enhetlig personaluppsättning å olika tjänsteställen äro de arbetsuppgifter, som ankomma på de skilda personalgrupperna, noggrant specificerade. Enligt dessa normer föreligger en så markant skillnad mellan kontoristernas och förste kontoristernas göromål, att kontoristernas nuvarande placering två lönegrader under förste kontoristerna måste anses fullt motiverad. En uppflyttning av kontoristerna i 9 lönegraden skulle alltså bereda dessa en löneställning, som med hänsyn till förste kontoristernas avsevärt mera kvalificerade arbetsuppgifter, icke vore rättvis.

Såsom stöd för det i motionerna framförda förslaget har vidare bland annat omnämnts de kvalifikationskrav, som uppställts för vinnande av befordran till kontorist, nämligen genomgången kursutbildning. Därvid har gjorts gällande, att kontoristkursen är mera krävande än de kurser, som genomgås av de likaledes i 8 lönegraden placerade stationsförmännen och konduktörerna, ävensom att vissa fackämnen i kontoristkursen gripa in i ämnena i trafikelevkursen, vilken kvalificerar till stationsskrivarbefattning i lönegrad A 15.

Styrelsen anser för sin del, att en sådan jämförelse mellan de olika kurserna saknar all betydelse i nu förevarande hänseende. Att delvis samma ämnen ingå i de olika kurserna är helt naturligt, då ju samtliga kurser avse utbildning i järnvägstjänst. Det avgörande för lönegradsplaceringen måste givetvis i stället vara arbetsuppgifternas mer eller mindre kvalificerade beskaffenhet. Nämnas må emellertid, att kontoristkursen omfattar 285 undervisningstimmar och att stationsförmans- och konduktörskursernas timantal är respektive 220 och 200 timmar, en skillnad som icke kan anses vara särskilt stor. Den teoretiska delen av trafikelevkursen utgöres av icke mindre än omkring 600 undervisningstimmar och varar 5 månader. För deltagande i trafikelevkursen fordras minst avlagd realexamen med synnerligen goda betyg, under det att för kontorister och därmed jämställda icke kräves annan formell kompetens än genomgången folkskola.

Sluligen må framhållas att i de särskilda fall, där de göromål, som anförtrots åt kontorist, äro mera kvalificerade än som normalt ankomma på

tjänsteman i 8 lönegraden och väntas bliva för framtiden bibehållna i kvalitet, tages — liksom hittills skett — under omprövning, huruvida förste kon-
torist eller annan befattning, som motsvarar vederbörandes arbetsuppgifter,
bör föreslås till inrättande.

Under åberopande av det ovan anförda får järnvägsstyrelsen avstyrka den
ifrågasatta ändringen i tjänsteförteckningen för statens järnvägar.

I handläggningen av detta ärende hava jämväl tjänsteförrättande över-
direktören Ruist, verkstadsdirektören Norinder samt tjänsteförrättande för-
rådsdirektören Olsson deltagit.

Stockholm den 26 mars 1945.

KUNGL. JÄRNVÄGSSTYRELSEN.

G. DAHLBECK.

OTTO ANNELL.
